

Implementarea programei – Cultură și civilizație romanică – exemple de bună practică

- **TEMA: PREDAREA LIMBII LATINE LA CLASA A VII-A**
- **DISCIPLINA: LIMBA LATINĂ**
- **CLASA: A VII-A**
- **AUTOR: BADEA NICOLETA-NINA**
- **COMPETENȚA SPECIFICĂ VIZATĂ:**
 - Receptarea adecvată a elementelor lingvistice esențiale ale limbii latine prin raportare la limba română și la alte limbi romanice/moderne
 - Valorificarea elementelor de limbă, cultură și civilizație greco-romană în dezvoltarea personalității și în asumarea identității socioculturale
- ✓ TEXT SCRIS, MATERIAL AUDIO, IMAGINI
- ✓ TEME DE REFLECȚIE
- ✓ APLICAȚII/EVALUARE

Implementarea programei de Cultură și civilizație romanică- exemple de bună practică

CLASA A VII-A

Prezintă:
Prof. Badea Nicoleta

Dacă ne raportăm la TIM (teoria inteligențelor multiple), putem spune că omul se naște cu un anumit „profil” de „start” al inteligențelor multiple care îl definește. Cu alte cuvinte, omul se naște cu un anumit nivel de dezvoltare a acestor inteligențe, iar experiențele diverse de-a lungul vieții pot determina care dintre aceste inteligențe se amplifică și în ce măsură.

Așa se face că noi, cadrele didactice, putem juca un rol semnificativ în identificarea, dezvoltarea și exploatarea acestor inteligențe în contexte educaționale formale, nonformale sau informale cu scopul de a eficientiza procesul de predare – învățare – evaluare.

Teoria inteligențelor multiple constituie deci o alternativă a muncii diferențiate, o strategie modernă de instruire interactivă care poate contribui la îmbunătățirea performanțelor școlare. De aceea noua programă școlară este alcătuită după ceea ce se dorește a fi profilul absolventului de clasa a VIII-a.

Aplicarea teoriei inteligențelor multiple presupune ca principii educaționale:

- subiecții care învață trebuie încurajați să își cunoască și să utilizeze în învățare inteligențele cele mai potrivite structurii lor;
- activitățile de învățare să fie proiectate în așa fel încât să implice diferite tipuri de inteligență;
- evaluarea învățării trebuie să măsoare multiple forme ale inteligenței (M. Bocoș).

.....

Începând cu anul școlar 2019-2020, s-a introdus la clasa a VII-a o nouă disciplină de studiu:
Elemente de limbă latină și de cultură romanică.

- **Această trecere, a noțiunii de *Limbă latină* de la clasa a VIII-a la clasa a VII-a, este însoțită de schimbarea perspectivei didactice care se dorește a fi una inter- și transdisciplinară, ținând seama de cele spuse mai sus. Tendința predării limbii latine a fost mereu de a relaționa cu disciplinele înrudite: limba și literatura română, limbile străine, în special cele romanice, istoria antică, geografia, retorica, filosofia etc.**

Elemente de limbă latină și de cultură romanică este o disciplină din învățământul gimnazial, în trunchiul comun din noul plan-cadru, aria curriculară **Limbă și comunicare, clasa a VII-a**, căreia îi este alocată o oră pe săptămână. Disciplina își propune finalități care interferează cu domenii majore ale cunoașterii umaniste, adecvate vârstei de școlarizare a elevului și orizontului său cultural.

- La sfârșitul ciclului gimnazial, conform machetei disciplinei, document conex planului-cadru pentru învățământul gimnazial, absolvenții vor fi capabili să realizeze asocieri elementare între limba română și limbile moderne prin intermediul fondului lor comun – limba latină ca liant lingvistic. De asemenea, prin studiul disciplinei propuse, elevii vor fi capabili să identifice elemente de civilizație greco-romană, care fundamentează modelul cultural european și fondul lingvistic comun al limbilor romanice.**

Concepția acestei noi programe are în vedere și *Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene privind competențele-cheie din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți (2006/962/EC)* – document de referință, care susține necesitatea unui set de competențe-cheie care să permită viitorului cetățean să se adapteze în mod flexibil la o lume aflată mereu în schimbare.

Există o legătură nemijlocită între intențiile formative ale disciplinei și *Profilul de formare al absolventului de clasa a VIII-a*; disciplina propusă contribuie la formarea/dezvoltarea mai multor competențe-cheie din documentele menționate, precum: *comunicare în limba maternă, comunicare în limbi străine, competență digitală, a învăța să înveți, competențe sociale și civice, spirit de inițiativă, sensibilizare și exprimare culturală, aprecierea unor elemente definitorii ale contextului cultural local și ale patrimoniului național și universal.*

Demersul didactic propus de actuala programă este conceput inter-și transdisciplinar, urmărind:

- ☐ **cunoașterea unor elemente fundamentale, lexicale și gramaticale, comune limbii latine, limbii române și altor limbi moderne;**
- ☐ **stabilirea unor asocieri elementare între limba română, limbile romanice și alte limbi moderne prin intermediul fondului comun – limba latină ca liant lingvistic;**
- ☐ **înțelegerea rațională a mecanismului esențial de generare a mesajului în comunicare;**
- ☐ **conștientizarea importanței lexicului limbii latine, matrice a limbilor romanice;**
- ☐ **dobândirea unor competențe esențiale referitoare la cultura și civilizația gréco-romană;**
- ☐ **asumarea valorilor etice și a idealurilor umaniste ale Antichității clasice, necesare propriei dezvoltări afective și morale.**

Competențele generale pe care trebuie să le dobândească elevii sunt:

- **1. Receptarea adecvată a elementelor lingvistice esențiale ale limbii latine prin raportare la limba română și la alte limbi romanice/moderne**
- **2. Valorificarea elementelor de limbă, cultură și civilizație grecoromană în dezvoltarea personalității și în asumarea identității socioculturale**

**Competențele specifice la
competența generală 1:**

1.1. Identificarea unor elemente esențiale ale limbii latine în diverse contexte

1.2. Utilizarea elementelor lexicale și gramaticale într-o varietate de contexte, în limba latină și în limba română/ alte limbi romanice/moderne

**Competențele specifice la competența
generală 2:**

- **2.1. Identificarea unor locuri, personaje, fapte, procese și concepte definitorii pentru civilizația romană**
- **2.2. Identificarea unor modele culturale clasice relevante pentru reprezentarea lumii**
- **2.3. Integrarea faptelor de cultură și civilizație romană în actualitate**

Demersurile care urmăresc achizițiile lexicale și gramaticale trebuie să pornească de la scenarii didactice care au în centru noțiunile echivalente din limba română și limbile moderne (cu precădere limbile romanice principale), iar evaluarea să aibă astfel în vedere și abilitățile de transfer lingvistic ale elevului.

Prin conținut, manualele noi (mai ales în variantă digitală) îmbină metodele clasice de predare/ învățare/ evaluare cu cele moderne, fiind adecvate nevoilor oricărui tip de clasă, indiferent de nivelul elevilor și de resursele disponibile la nivelul unității de învățământ.

Într-adevăr, sunt construite astfel încât să capteze atenția elevilor, plinuindu-se pe toate tipurile de inteligență: interpersonală, intrapersonală, lingvistică, lexico-matematică, vizuală și spațială, kinestezică, muzicală, naturalistă.

În fiecare lecție sunt abordări multiple ale noțiunilor, de oricare tip ar fi ele: de limbă latină, de civilizație greco-romană și de cultură romanică, de cunoaștere a valorilor greco-romane perene. Prin textele, imaginile și sarcinile de lucru propuse, manualele se circumscriu temei generale prevăzute de programa școlară. Conținuturile, abordate într-o manieră accesibilă și atractivă, oferă experiențe de învățare adecvate nivelului de dezvoltare intelectuală și socială al elevilor. Informațiile, actualizate și corecte din punct de vedere științific, prezentate explicit și gradat, dau elevilor motivația de a cerceta și descoperi elemente noi în domeniul culturii și civilizației antice. Chiar dacă evaluarea elevilor se face pe parcurs, fiecare unitate de învățare se finalizează cu o recapitulare și o evaluare sumativă.

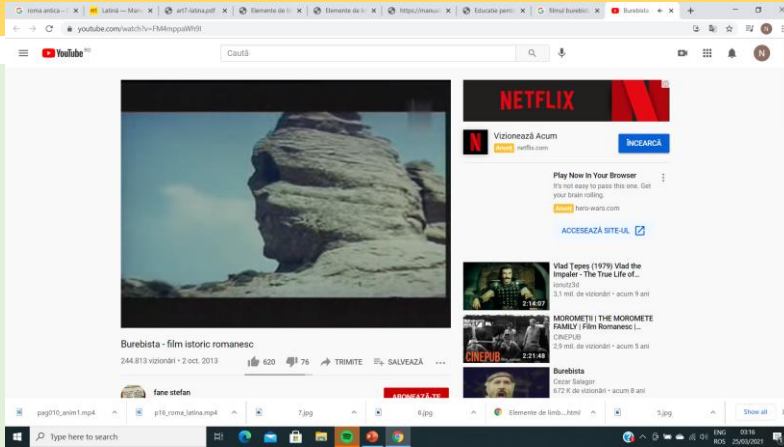
Variantele digitale ale manualelor reprezintă o componentă esențială în realizarea finalităților propuse de programa școlară. AMII (activitățile multi./media interactive de învățare) animate dezvoltă și completează interdisciplinar informațiile oferite de manual, AMII interactive oferă elevilor posibilitatea de a se autoevalua, iar AMII statice asigură vizualizarea unor imagini/hărți la o rezoluție maximă.

Nicolas Mignard, *Păstorul Faustulus aducându-i pe Romulus și Remus soției sale*, 1654, Muzeul de artă din Dallas
Pictura ilustrează momentul miraculos în care păstorul Faustulus îi salvează din sălbăcie pe gemenii Romulus și Remus și îi aduce în civilizație. Unul dintre ei va întemeia Roma.

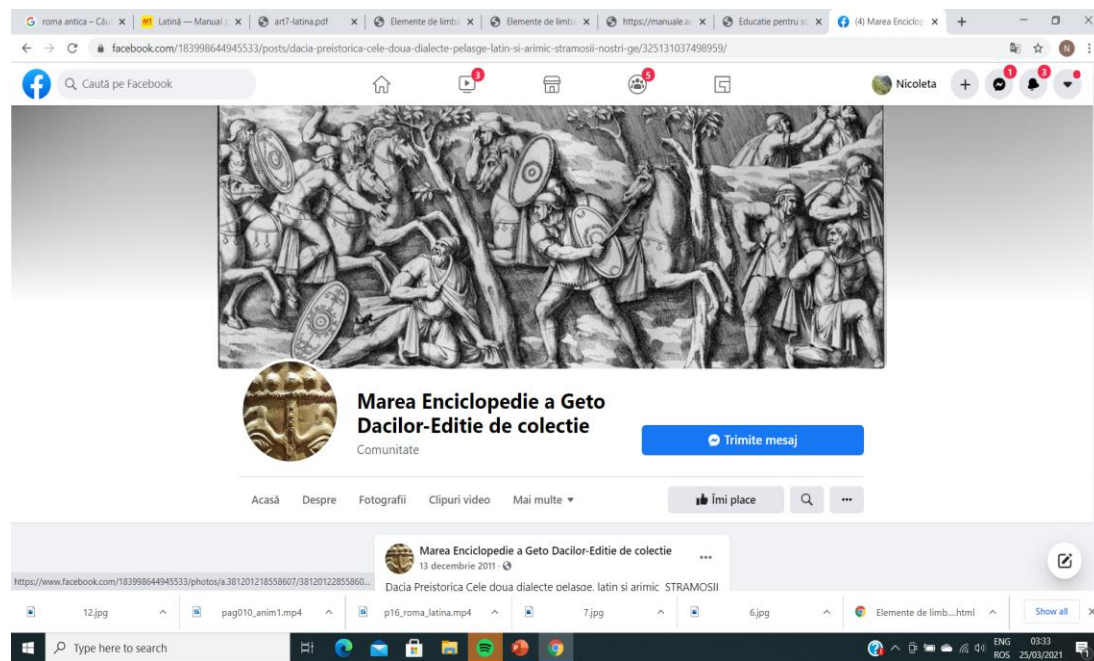
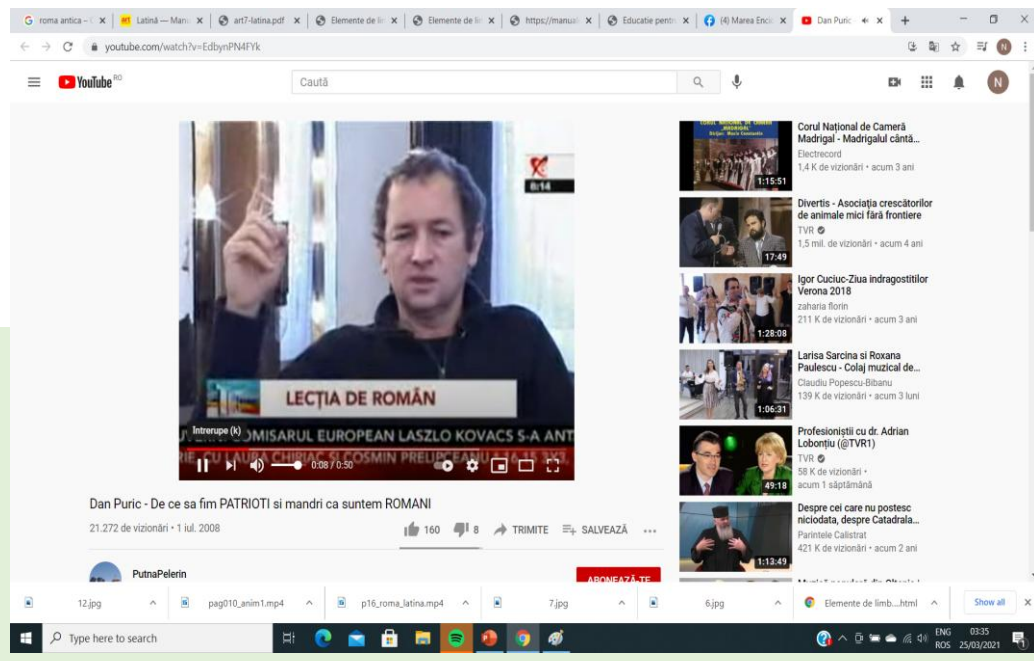
Activitățile de învățare și textele-suport trebuie proiectate integrat, astfel încât să se asigure unitatea tematică și funcțională; disciplina asigură înțelegerea și interiorizarea diverselor concepte culturale și valori universale, având ca punct de plecare moștenirea Antichității clasice.

Utilizarea imaginilor (planșe sinoptice, hărți lingvistice cu principalele familii de limbi de pe glob, atlase, postere, afișe, benzi desenate etc.) și a materialelor multimedia (pagini web recomandate, filme artistice/documentare, spectacole etc.) în procesul de predare – învățare – evaluare se impune, cu atât mai mult cu cât dimensiunea practică a demersului didactic, în special pe componenta culturală, este evidentă.

Roma, *caput mundi*

Corelarea elementelor cultural-civilizaționale antice cu cele ale lumii contemporane reprezintă un deziderat care trebuie urmărit în permanență: vor fi vizate idei, imagini, valori, atitudini, comportamente, idealuri comune. Anumite unități tematice pot fi proiectate în integritate de profesor pe acest principiu. Se recomandă, în vederea stimulării implicării elevilor în procesul de învățare, realizarea unor proiecte didactice pe teme de civilizație greco-romană, care să implice documentarea (surse în format tradițional – enciclopedii, dicționare mitologice, atlase istorice, alte lucrări științifice; surse digitale).

**Pentru că elevii
sunt încântați să
lucreze cu
calculatorul, cea
mai la îndemână
temă pentru a-și
însuși limbile**

**din familia indo-
europeană a fost să
alcătuiască un
proiect prin care să
prezinte această
mare familie.
Fiecare dintre ei a
efectuat-o în stil
propriu. 😊**

PROTECTED VIEW Be careful—files from the Internet can contain viruses. Unless you need to edit, it's safer to stay in Protected View. Enable Editing

13 LIMBIL SLAVE

14 LIMBIL BALTIC

15 LIMBA ARMEANĂ

16 LIMBA ALBANESĂ

17 LIMBA LATINĂ

18

LIMBILE INDO-EUROPENE

Limbile indo-europene

[illegible]

1

© Springer-Verlag 2000

2

3

Numele de „*limbi indo-europene*” le-a fost atribuit pentru a reflecta răspândirea acestor limbi, în special în India și Europa, deși trebuie subliniat atât faptul că nu toate etniile de aici vorbesc o limbă indo-europeană, precum și faptul că limbile indo-europene se vorbesc și în alte părți ale globului. Ortografia corectă a numelui

- Spain
- Portugal
- Russia
- England
- France
- China
- ... Other

Estate

$\diamond = 1000$

31

Limba sanscrită

• **Limba sanscrită** este prima limbă scrisă.

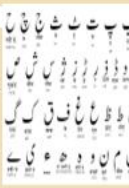
Considerată o limbă clasică, este și una din limbile contemporane oficiale ale Indiei, având în jur de 200.000 de vorbitori (fluenți), toți nativi, ai acestei limbi.

32

Limba urdu

• **Limba urdu** este o limbă indo-iraniană din ramura de limbă indo-iraniană. Este limba vorbită în Pakistan și este recunoscută ca una dintre cele 22 de limbi oficiale vorbite în India.

33

Limbi indo-ariene

• **Limbile indo-ariene** sau **limbile indice** reprezintă familia dominantă de limbi din partea nordică a Europei. Această constituie o ramură a familiei indoeuropene, care face parte din familia indoeuropeană. Vorbitorii de limbi indo-ariene formează aproximativ o jumătate din populația vorbitoare de limbi indo-europene (cam 1,5 din 3 miliarde). La începutul secolului al XX-lea, aproximativ 800 de milioane de persoane vorbeau limbi indo-ariene, majoritar în Asia de Sud-Est și în Asia de Sud.

34

Limba latină

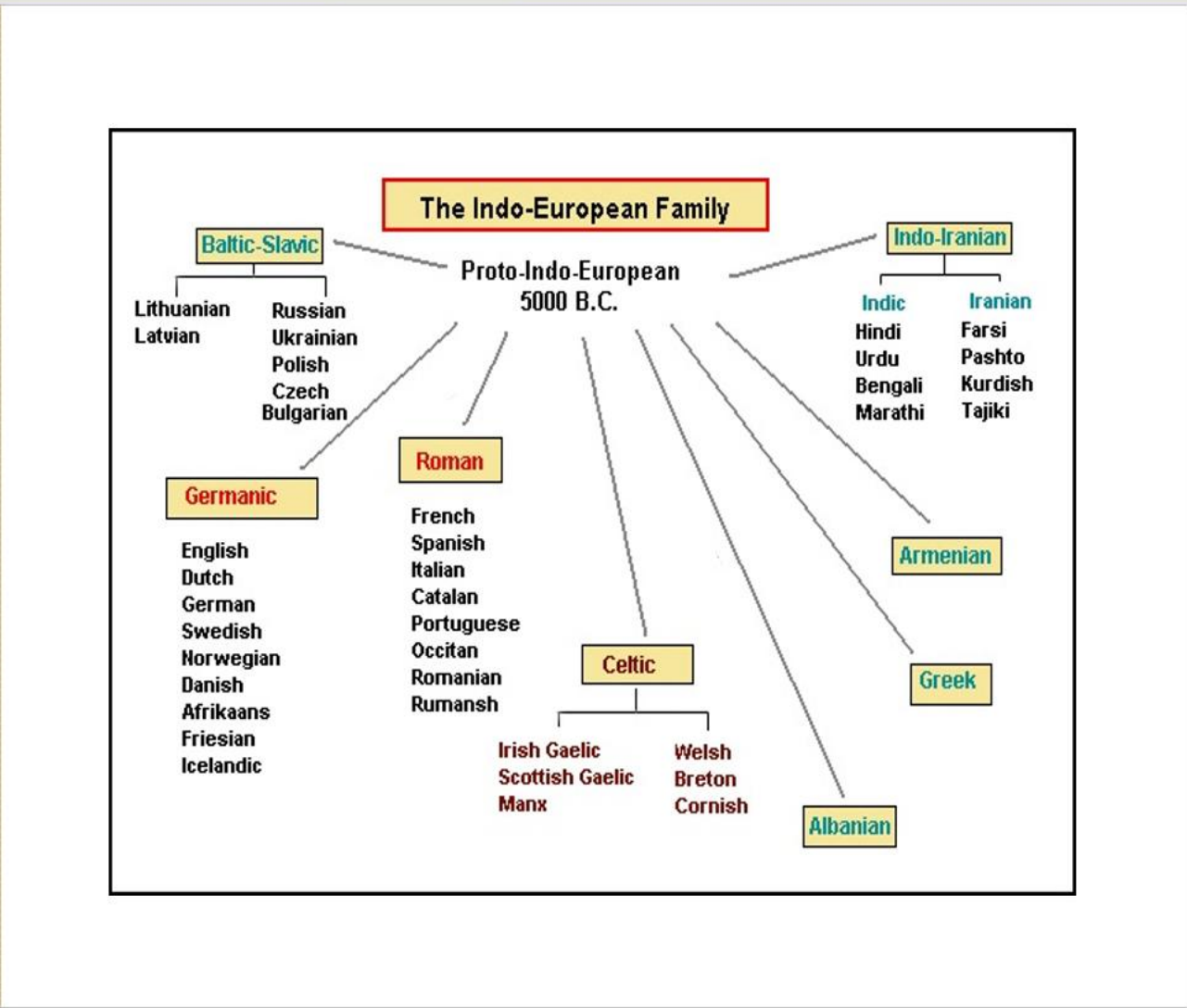
• **Limba latină** este vorbită în antichitate în regiunea din jurul Romei, în prezent în Italia, în unele părți ale Americii de Sud și în unele părți ale Africii. Este o limbă veche, dar încă este folosită în multe domenii, cum ar fi știința, dreptul și literatura.

• **Traseul limbii latine** este foarte interesant, deoarece în ziua de azi, în multe țări, se vorbește în limba latină. Aceasta se datorează faptului că limba latină a fost folosită ca limbă comună în Imperiul Roman, care a durat de la anul 27 î.Hr. până în anul 476 d.Hr. După căderea imperiului, limba latină a continuat să fie folosită în unele țări, cum ar fi Italia, Spania și Portugalia, unde a evoluat în limbile moderne.

35

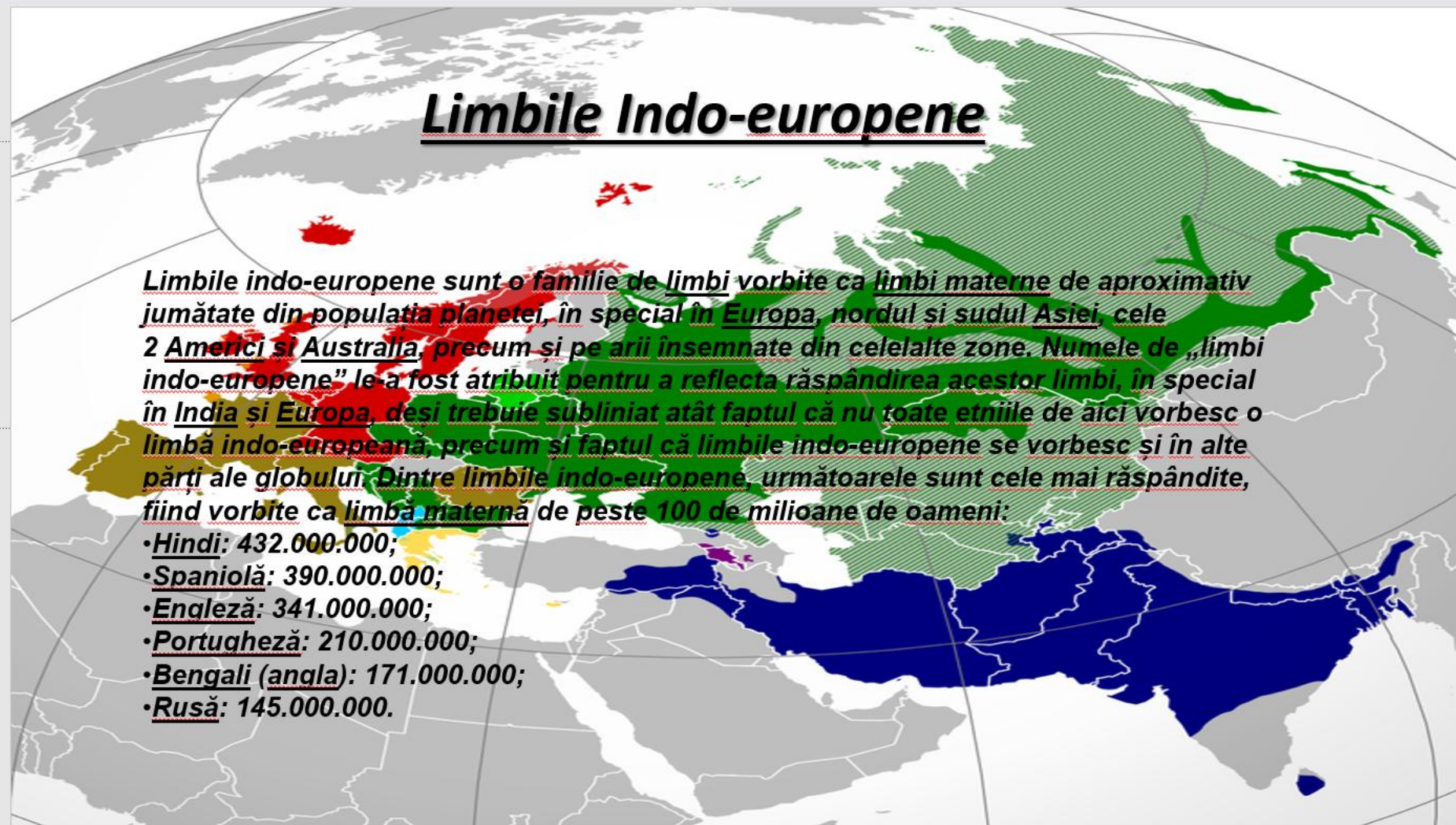
25

Limba germană

- **Limba germană** aparține grupului vestic al **limbilor germanice**. Formează împreună cu **engleză** un **continuu dialectal**.

 sprechen sie deutsch?

- Limbile indo-europene sunt o familie de limbi vorbite ca limbi materne de aproximativ jumătate din populația planetei, în special în Europa, nordul și sudul Asiei, cele 2 Americi și Australia, precum și pe arii însemnate din celelalte zone. Următoarele familii de limbi, în privința numărului de vorbitori, sunt Saki sino-tibetane și limbile afro-asiatice. Lingviștii estimează că există peste 400 de limbi și dialecte indo-europene.

in secolul al XIII-lea, conceptul lingvistic al limbilor indoeuropene a fost folosit frecvent inter-schimbabil cu conceptele rasiale ale arienilor și Japhetite.

1

2

3

1

Limbi indo-europene

• Limbile indo-europene sunt o familie de limbi vorbite ca limbi materne de aproximativ jumătate din populația planetei, în special în Europa, nordul și sudul Asiei, cele 2 Americi și Australia, precum și pe arii însemnate din celelalte zone. Următoarele familii de limbi, în privința numărului de vorbitori, sunt Saki sino-tibetane și limbile afro-asiatice. Lingviștii estimează că există peste 400 de limbi și dialecte indo-europene (443 potrivit bazei de date SIL).

2

• Limbile indo-europene în Europa și Asia

- Germanice
- Balto-Slavice
- Celticice
- Balto-Slavice
- Saki
- Balto-Slavice
- Germanice
- Balto-Slavice

• Limbi care nu sunt indo-europene

3

• Câteva limbi indo-europene, care înseamnă sunt cele mai răspândite limbi vorbite ca limbi materne, de peste 100 de milioane de vorbitori

- Hindi: 350.000.000
- Chineză: 1.300.000.000
- Engleză: 361.000.000
- Spaniolă: 450.000.000
- Franceză: 270.000.000
- Germană: 120.000.000
- Rusă: 145.000.000

• Majoritatea limbilor vorbite în Europa aparțin superfamiliei indo-europene. Acestea sunt: limbile germanice, limbile balto-slavice, limbile celto-germanice, limbile helenice, limbile saki-sino-tibetane, limbile afro-asiatice, limbile dravide, limbile indoneziană, limbile austroneziană, limbile ugro-fine, limbile caucazice, limbile kartvelice, limbile turcice, limbile mongolice, limbile coreano-japoneze, limbile vietnameze, limbile vietnameze, limbile vietnameze.

Limbi indo-europene

• **Limbile indo-europene sunt o familie de limbi vorbite ca limbi materne de aproximativ jumătate din populația planetei, în special în Europa, nordul și sudul Asiei, cele 2 Americi și Australia, precum și pe arii însemnate din celelalte zone. Următoarele familii de limbi, în privința numărului de vorbitori, sunt Saki sino-tibetane și limbile afro-asiatice. Lingviștii estimează că există peste 400 de limbi și dialecte indo-europene (443 potrivit bazei de date SIL).**

Componenta lingvistică principală este cea lexicală. Identificarea și achiziția lexicului de origine latină va face, așadar, parte din fiecare lecție, inclusiv din cele de cultură și civilizație, urmărindu-se familiarizarea copiilor cu terminologia specifică diferitelor domenii, mai ales pe baza comparației. De exemplu la predarea denumirilor zilelor săptămânii, un astfel de tabel este de foarte mare folos:

Limba latină	Limba română	Limba italiană	Limba franceză	Limba spaniolă	Limba portugheză
dies	zi	-di/giorno	-di/journée	dia	dia
Lunae dies	luni	lunedì	lundi	lunes	segunda-feira
Martis dies	marți	martedì	mardi	martes	terça-feira
Mercuri dies	miercuri	mercoledì	mercredi	miércoles	quarta-feira
Iovis dies	joi	giovedì	jeudi	jueves	quinta-feira
Veneris dies	vineri	venerdì	vendredi	viernes	sexta-feira
Saturni dies/ sabbatum	sâmbătă	sabato	samedi	sábado	sábado
Solis dies/ dies domenica	duminică	domenica	dimanche	domingo	domingo
septimana	săptămână	settimana	semaine	semana	semana

Copiii sunt îndrumați să citească, să vadă asemănările și diferențele de scriere, apoi să asculte asemănările și diferențele de vorbire:

huthut.com/ro/v720993/lecții-de-limba-spaniolă-zilele-săptămânii

LingoHut f @ ÎNVAȚĂ LIMBA SPANIOLĂ

Vocabular spaniolă :: Zilele săptămânii

Zilele săptămânii	Luni
Los días de la semana	Lunes
Martí	Miercuri
Martes	Miércoles
Joi	Vineri
Jueves	Viernes
Sâmbătă	Duminică
Sábado	Domingo
Zi	Săptămână
Día	Semana
Weekend	
Fin de semana	

Vezi o eroare pe site-ul nostru? Spune-ne

LingoHut f @ ÎNVAȚĂ LIMBA ITALIA

Vocabular italiană :: Zilele săptămânii

Zilele săptămânii	Luni
I giorni della settimana	Lunedì
Martedì	Miercuri
Martedì	Mercoledì
Joi	Vineri
Giovedì	Venerdì
Sâmbătă	Duminică
Sabato	Domenica
Zi	Săptămână
Giorno	Settimana
Weekend	
Fine settimana	

Vezi o eroare pe site-ul nostru? Spune-ne

m/latin... X anicent rome - Căutare Google X Lh Lecții de limba portugheză: Zilele X hut.com/ro/v720368/lecții-de-limba-portugheză-zilele-săptămânii

LingoHut f @ ÎNVAȚĂ LIMBA

Vocabular portugheză :: Zilele săptămânii

Zilele săptămânii	Luni
Os dias da semana	Segunda-feira
Martí	Miercuri
Terça-feira	Quarta-feira
Joi	Vineri
Quinta-feira	Sexta-feira
Sâmbătă	Duminică
Sábado	Domingo
Zi	Săptămână
Dia	Semana
Weekend	
Final de semana	

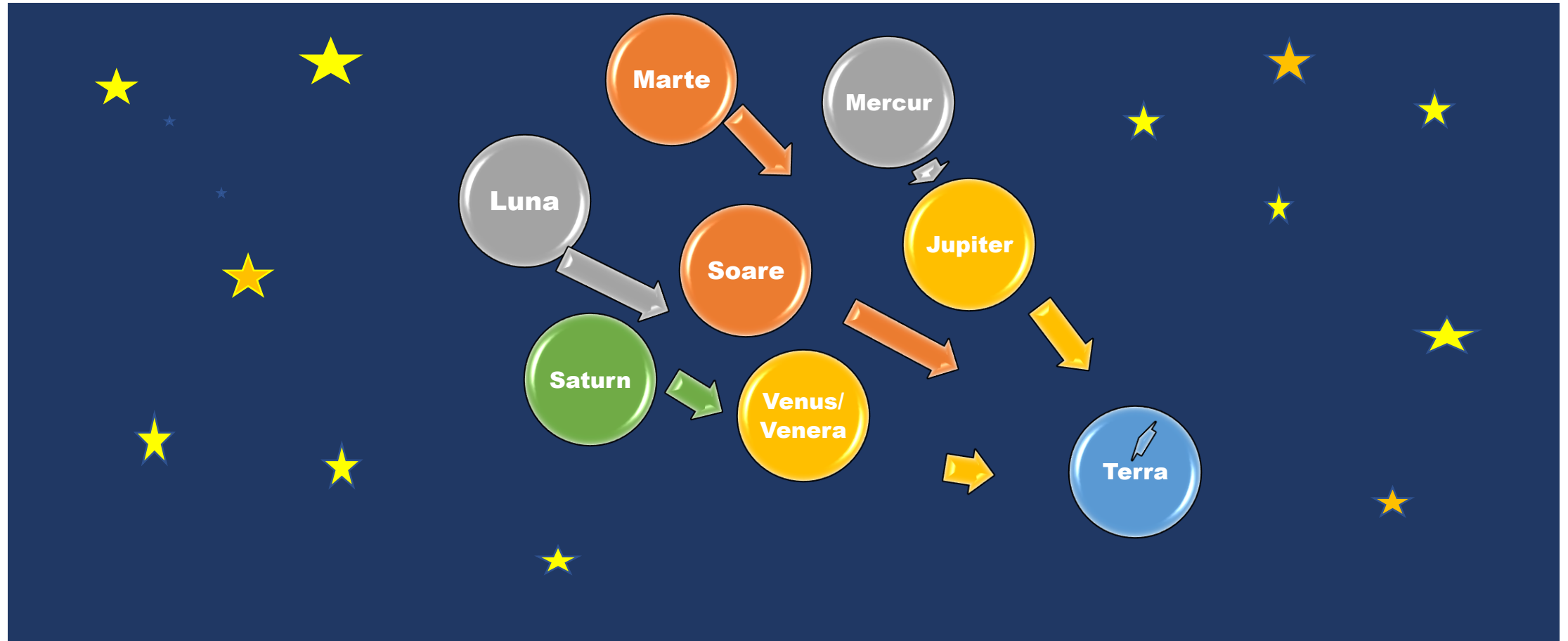
LingoHut f @ ÎNVAȚĂ LIMB

Vocabular franceză :: Zilele săptămânii

Zilele săptămânii	Luni
Les jours de la semaine	Lundi
Martí	Miercuri
Mardi	Mercredi
Joi	Vineri
Jeudi	Vendredi
Sâmbătă	Duminică
Samedi	Dimanche
Zi	Săptămână
Jour	Semaine
Weekend	
Week-end	

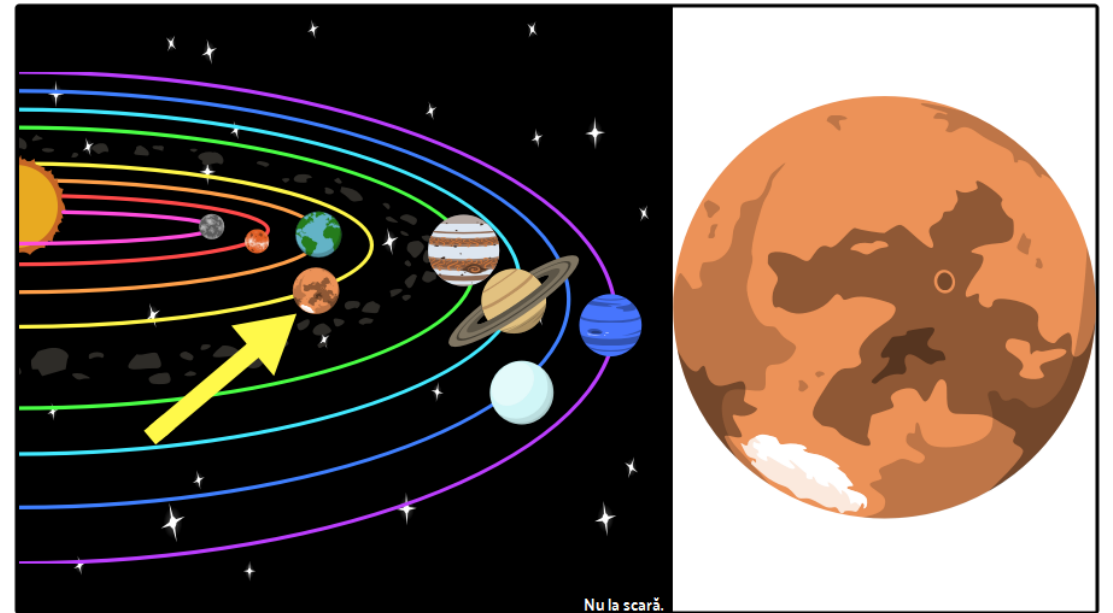
Vezi o eroare pe site-ul nostru? Spune-ne

Vor face analogie între numele zilelor și cele ale planetelor din sistemul nostru solar (chiar denumirea „zi” seamănă cu „zeu”, di – deo/teo/theo. Vor afla că termenul de *planetă* este vechi, având legături cu [istoria](#), [astrologia](#), [știința](#), [mitologia](#) și [religia](#). Vor constata că, în limba de origine, oamenii au dedicat câte o zi din săptămână fiecărei planete importante, gândind, probabil, că zeii din Olimp ce le reprezentau îi puteau ajuta sau, dimpotrivă, îi puteau distruge. Interconexiunea dintre corpurile Sistemului Solar începe să fie cunoscută din ce în ce mai bine prin noile descoperiri tehnico-științifice, fapt ce dovedește că înaintașii noștri nu erau foarte departe de adevăr.

Astfel, copiii vor reține mai ușor și zilele săptămânii, dar vor descoperi și câteva zeități din mitologia romană (și nu numai).

Marte

MARTE

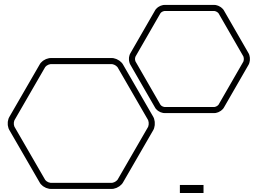
Marte, numit după zeul roman al războiului, este a patra dintre cele mai apropiate planete de la Soare și a doua cea mai mică planetă din sistemul solar. Este, de asemenea, cunoscut ca planeta roșie datorită culorii sale. În prezent, se află la Roverul Curiozitate, care explorează suprafața marțiană și ia datele.

Creați-vă propriul la Storyboard That

Zei și planete

Mercur

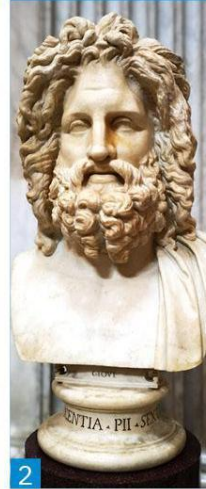
Jupiter

1

Jupiter statuia

Jupiter, bust
de marmură
(sec. I a.Chr.)

2

3

Iuppiter fulgurans
(„cel care fulgeră“),
statuetă de bronz
cu incrustații de argint
(sec. al II-lea p.Chr.),
descoperită la
Potaissa – Turda
(România)

Jupiter,
pictură murală,
dintr-o casă
romană,
descoperită la
Pompei (Italia)

4

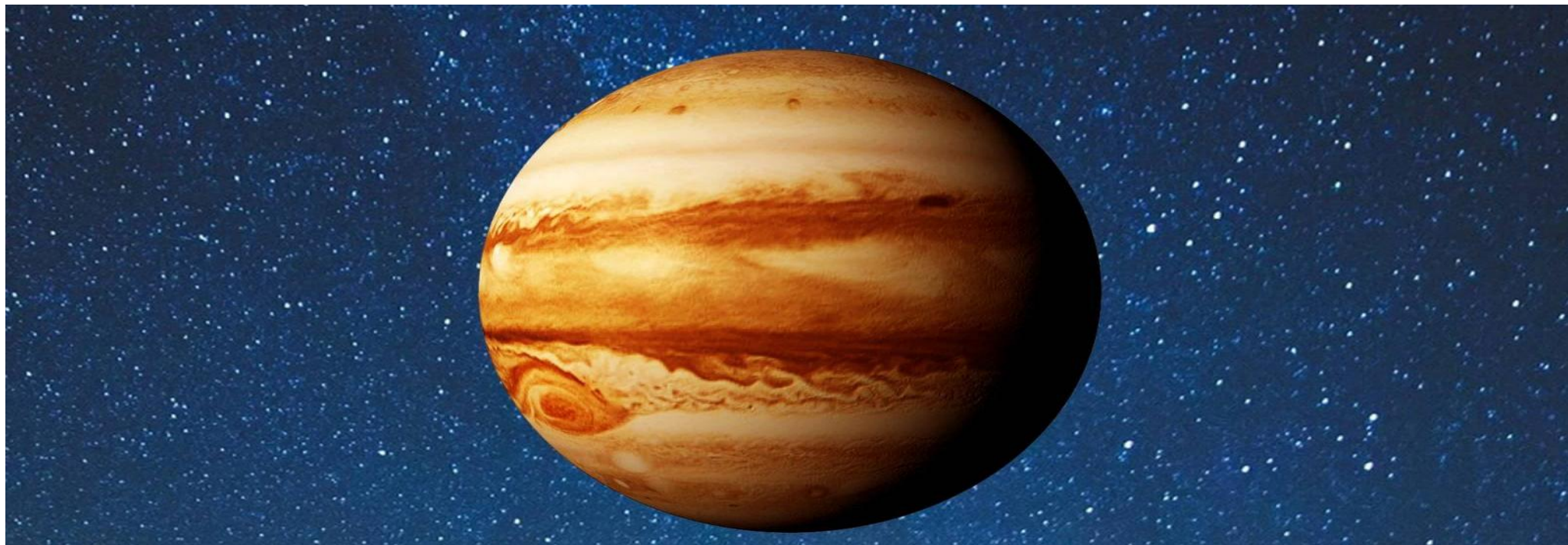
Mozaic roman (probabil din
sec. al II-lea p.Chr.), descoperit
la Italica (Spania)

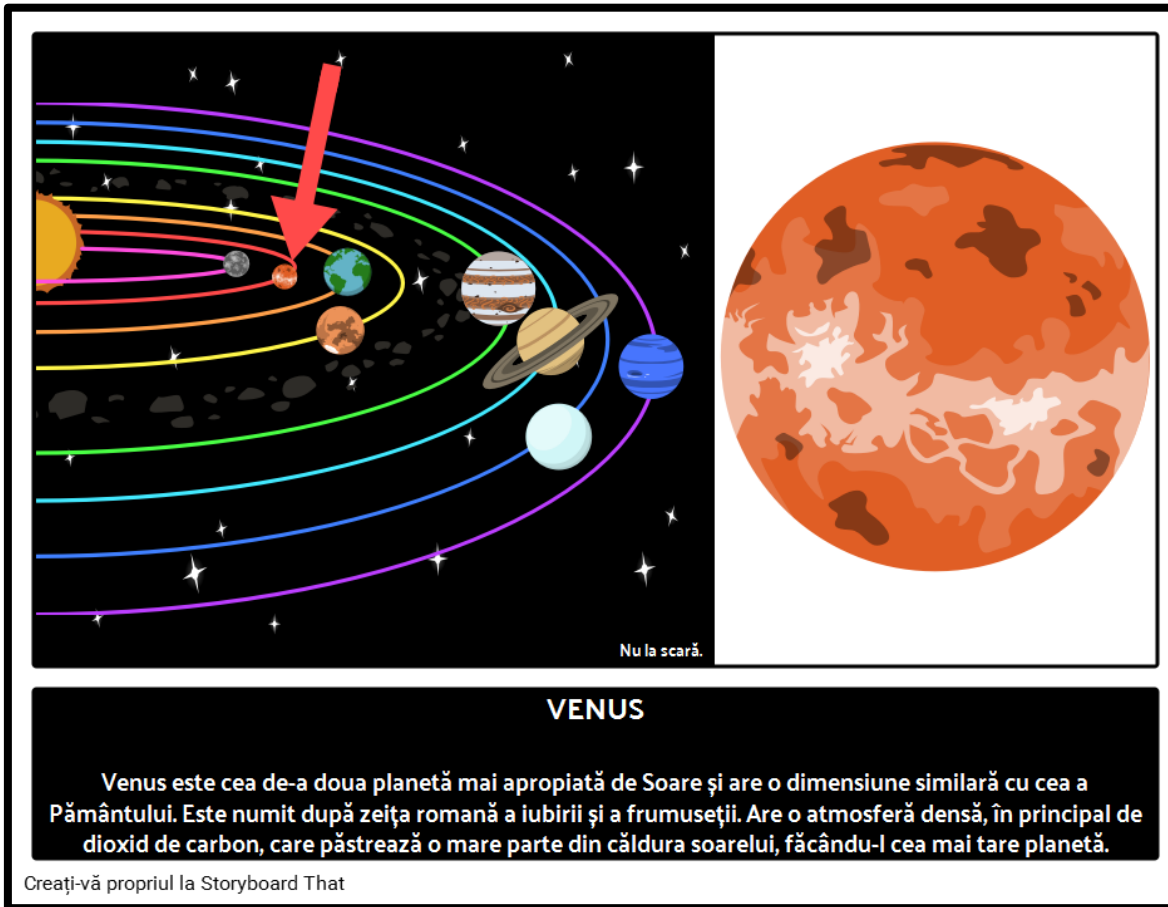
5

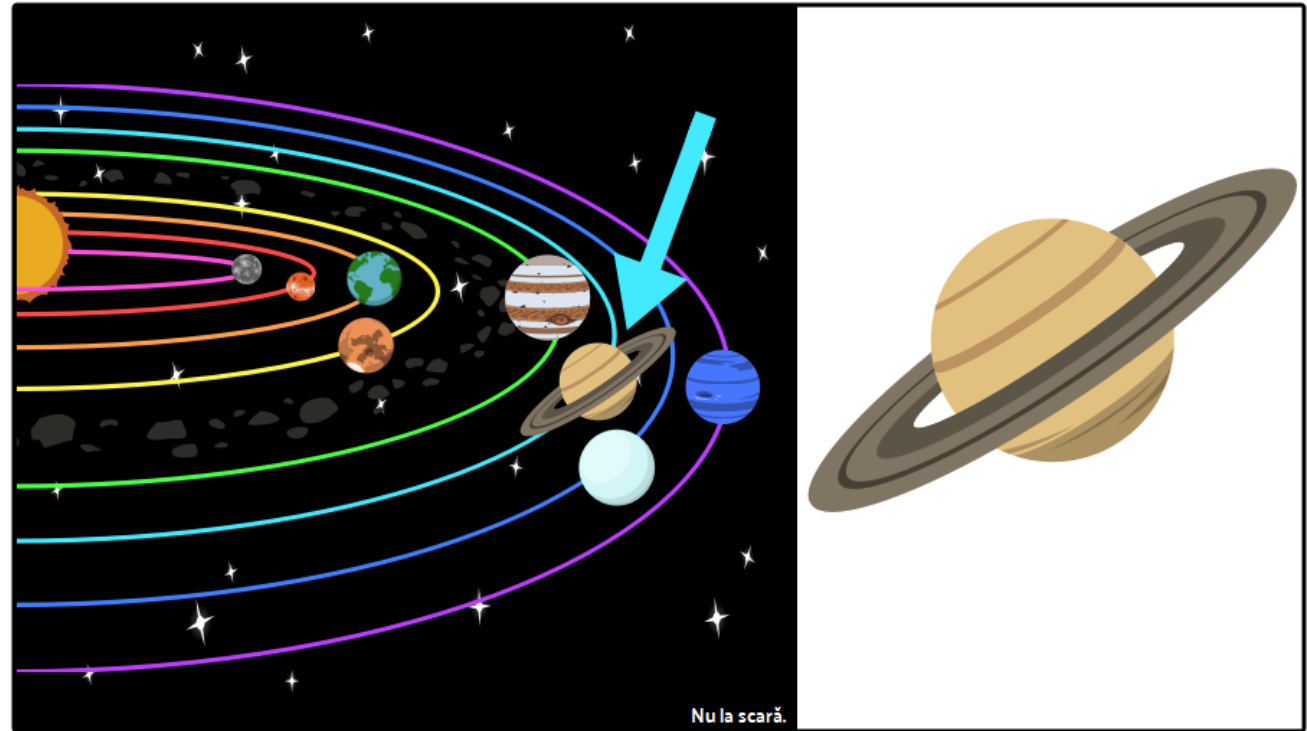
6

Venus/Venera

Saturn

SATURN

Saturn este a doua cea mai mare planetă din sistemul solar și a șasea planetă departe de Soare. Este al doilea dintre giganti de gaz, numit după zeul roman al agriculturii și bogăției. Saturn este cel mai recunoscut pentru inelele sale frumoase din gheață și rocă.

Creați-vă propriul la Storyboard That

Lună

Fă legături!

Rază
Ramură
Răsare
Rădăcină

Soare

Ra – Zeul Soare
la egipteni

Ca temă, elevii pot descoperi singuri și alte zeități ale lumii și pot identifica zeii din imagine după simbolurile pe care le poartă.

← → ↻ ⚠ Not secure | interferente.ro/images/stories/greci/?ND

Parent Directory	16-Mar-2016 12:59	-
zeus.jpg	16-Mar-2016 12:59	32k
zeii-greci.jpg	16-Mar-2016 12:59	16k
poseidon.jpg	16-Mar-2016 12:59	16k
persefona.jpg	16-Mar-2016 12:59	12k
oceanus.jpg	16-Mar-2016 12:59	20k
nereus.jpg	16-Mar-2016 12:59	8k
nemesis.jpg	16-Mar-2016 12:59	16k
hypnos.jpg	16-Mar-2016 12:59	12k
hestia.gif	16-Mar-2016 12:59	32k
hermes.jpg	16-Mar-2016 12:59	8k
hecate.jpg	16-Mar-2016 12:59	12k
hebe.jpg	16-Mar-2016 12:59	16k
hades.gif	16-Mar-2016 12:59	68k
gaia.jpg	16-Mar-2016 12:59	12k
eros.jpg	16-Mar-2016 12:59	32k
eris.jpg	16-Mar-2016 12:59	20k
dionis.jpg	16-Mar-2016 12:59	16k
demetral.jpg	16-Mar-2016 12:59	16k
atena.jpg	16-Mar-2016 12:59	36k
artemis.jpg	16-Mar-2016 12:59	12k
apolloi.gif	16-Mar-2016 12:59	48k
afrodita.jpg	16-Mar-2016 12:59	64k
Thanatos.jpg	16-Mar-2016 12:59	20k
Selene.jpg	16-Mar-2016 12:59	16k
Phorcys.jpg	16-Mar-2016 12:59	28k
Pan.jpg	16-Mar-2016 12:59	16k
New folder	16-Mar-2016 12:59	16k

z soare.png z Saturn.jpg z jupiter.jpg z mercur.jpg

Type here to search

- 1 În imaginea alăturată sunt principalii zei greco-romani, fiecare fiind reprezentat cu simbolurile sale. Identifică-i și menționează ce element te-a ajutat să-i recunoști.

Tot pe baza comparațiilor/analogiilor poate fi predat și numeralul. Manualul vine în ajutorul profesorului, dar și al elevilor promovând învățarea prin descoperire.

analogie - definiție și paradigmă x https://manuale.arobs.com/latina x +

manuale.arobs.com/latina_cl7/

mult mai ușor de folosit și la scriere, și la efectuarea de calcule, și impus rapid. Ele utilizează și denumirea alternativă de sistem zecimal. Este introdus și conceptul de zero, pentru care ro

Pagina 16 OK

Cifre		Numeraie cardinale	
arabe	romane	Limba latină	Limba română
1	I	unus (m.), una (f.), unum (n.)	unu (m.), o (f.)
2	II	duo (m.), duae (f.), duo (n.)	doi (m.), două (f.)
3	III	tres (m.), tres (f.), tria (n.)	trei
4	IV	quattuor	patru
5	V	quinque	cinci
6	VI	sex	șase
7	VII	septem	șapte
8	VIII	octo	opt
9	IX	novem	nouă
10	X	decem	zece
20	XX	viginti	douăzeci
30	XXX	triginta	treizeci
40	XL	quadraginta	patruzeci
50	L	quinginta	cincizeci
60	LX	sexaginta	șaizeci
70	LXX	septuaginta	șaptezeci
80	LXXX	octoginta	optzeci
90	XC	nonaginta	nouăzeci
100	C	centum	o sută
500	D	quingenti (m.), quingentae (f.), quingenta (n.)	cinci sute
600	DC	sescenti (m.), sescentae (f.), sescenta (n.)	șase sute
700	DCC	septingenti (m.), septingentae (f.), septingenta (n.)	șapte sute
800	DCCC	octingenti (m.), octingentae (f.), octingenta (n.)	opt sute
900	CM	nongenti (m.), nongentae (f.), nongenta (n.)	nouă sute
1000	M	mille	o mie
2000	MM	duo millia	două mii

Fig. 1. Cifre arabe și cifre romane

manuale.arobs.com.html

Type here to search

ENG ROS 23:48 22/03/2021

Sunt invitați să caute singuri numerele care lipsesc și să facă analogii:

manuale.arobs.com/latina_cl7/

Pagina 18 OK

4. Realizează pe caiet următorul tabel, apoi completează-l cu cifrele romane și cu numerele cardinale corespunzătoare.

Cifre romane	Numerele cardinale					
	Limba latină	Limba română	Limba franceză	Limba italiană	Limba spaniolă	Limba portugheză
		unu (m.), o (f.)		uno (m.), una (f.)		
	duo (m.), duae (f.), duo (n.)	doi (m.), două (f.)			dos	dois (m.), duas (f.)
	tres (m.), tres (f.), tria (n.)	trei			tres	
	quattuor	patru		quattro		
	quinque	cinci				cinco
	sex	șase	six			
	septem	șapte				sete
	octo	opt			ocho	
	novem	nouă		nove		
	decem	zece	dix			
XX				venti		
		treizeci				trinta
	quadraginta		quarante			
	quingenta			cinquanta		
LX					sesenta	

Crassus-NLB.jpg original.jpg capitoline-hill-anci....jpg Temple-of-Saturn-....jpg ancient-rome-hero.jpg Ruins-Forum-Rome.jpg Show all

Type here to search

ENG ROS 18:16 21/03/2021

https://manuale.robs.com/latina

art Latină — Manual pentru clasa a

Elemente de limbă latină și de cu

+

← → ↺

catalog.manualedigitaleart.ro/art7-latina/v1/#book/u1-20-21

🔍 ☆ N ⋮

☰

?

✕

✎

📖

📄

✎

3

Din aceeași rădăcină indo-europeană (la origine „a vedea”), provin cuvintele *evident*, *vizibil*, *providență* (prin intermediul limbii latine); *idee*, *idol*, *ideal* (prin intermediul limbii grecești). Caută sensul lor în dicționar și explică legătura cu sensul inițial.

Roma

L2

4

Numeralul este una dintre părțile de vorbire care se păstrează cel mai bine în istoria limbilor.

a Pe primele trei coloane sunt notate numerele „trei” și „zece” în trei limbi surori din Antichitate, iar pe următoarele, aceleași numere în limbi moderne care au tot origini indo-europene. Completează lacunele din tabel, după ce ai consultat un dicționar, și observă asemănările.

sanscrită	greacă veche	latină	engleză	germană	rusă
tri	tria	tres	...	...	tri
dasha	deka	decem	...	...	desiat

b Limbile romanice conservă numerele latinești *tres* și *decem*, cu mici modificări fonetice. Completează tabelul de mai jos cu formele acestui numeral în limbile romanice propuse. Caută într-un dicționar formele pe care nu le cunoști.

română	italiană	franceză	spaniolă	portugheză
...	tre	...	...	tres
...	...	...	diez	dez

5 a Grupați-vă în echipe de 3 – 4 colegi și notați cel puțin patru cuvinte din limba română care încep cu rădăcinile numeralelor din exercițiul anterior:

- tri-
- dec-/deca-/dece-/deci-

Ajutor ?

In medias res – Aplicații

p18-in_media-static.jpg

p18_iuppiter-static.mp3

Show all

Windows

Type here to search

🔍

📁

📧

🛒

🎵

📅

📄

🌐

ENG

00:25

ROS

24/03/2021

🔔

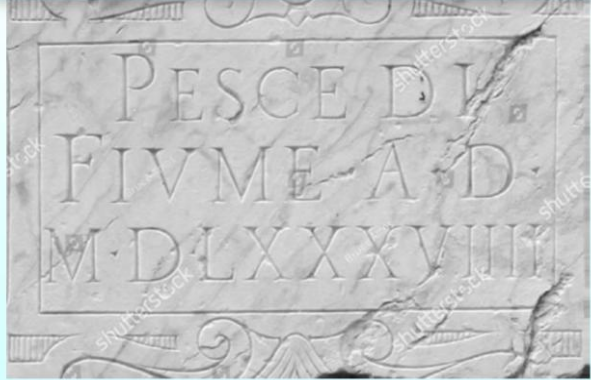
În manualul digital există exerciții interactive care le plac foarte mult. La fel de interesantă este și rubrica: „Știați că...”

uale.arobs.com/latina_cd7/

patru în patru ani, 29 februarie. Totuși anii centenari nu au această zi suplimentară dacă nu sunt divizibili cu 400.

Pagina 17 OK

Foarte bine! Ai completat corect toate casetele.

1589

tml ^

search

ȘTIAI CĂ...

...numerele cardinale latine de la 1 la 10 s-au păstrat în limba română, dar de la 11 la 19 limba română are un sistem nou, format tot din elemente latine: unsprezece provine de la *unum super decem* (= unu peste zece)?

...numeralul sută este slav, iar mie provine din *mille*?

...numeralul întâi provine din adjectivul **antaneus* (= care se află înainte)?

...numărătoarea anilor, la Roma, se făcea *ab Vrbe condita* (de la întemeierea Orașului, anul 753 î.Hr.), dar se obișnuia ca, pentru indicarea anului în care s-a petrecut un eveniment, să se dea ca reper numele consulilor din anul respectiv?

...anul roman avea, până în sec. I î.Hr., 365 de zile, repartizate în 12 luni inegale, din doi în doi ani intercalându-se o lună care avea alternativ 22 și 23 de zile? În anul 46 î.Hr., Caius Iulius Caesar a reformat calendarul și în anul 45 î.Hr. a apărut calendarul iulian, cu 365 de zile, 12 luni inegale, cu o zi suplimentară din patru în patru ani, între 24 și 25 februarie. Acest calendar a fost aplicat și în țara noastră până după Primul Război Mondial. Calendarul actual, numit gregorian pentru că a fost introdus de papa Grigorie al XIII-lea în 1582, are 365 de zile, 12 luni inegale, cu o zi suplimentară din patru în patru ani, 29 februarie. Totuși anii centenari nu au această zi suplimentară dacă nu sunt divizibili cu 400.

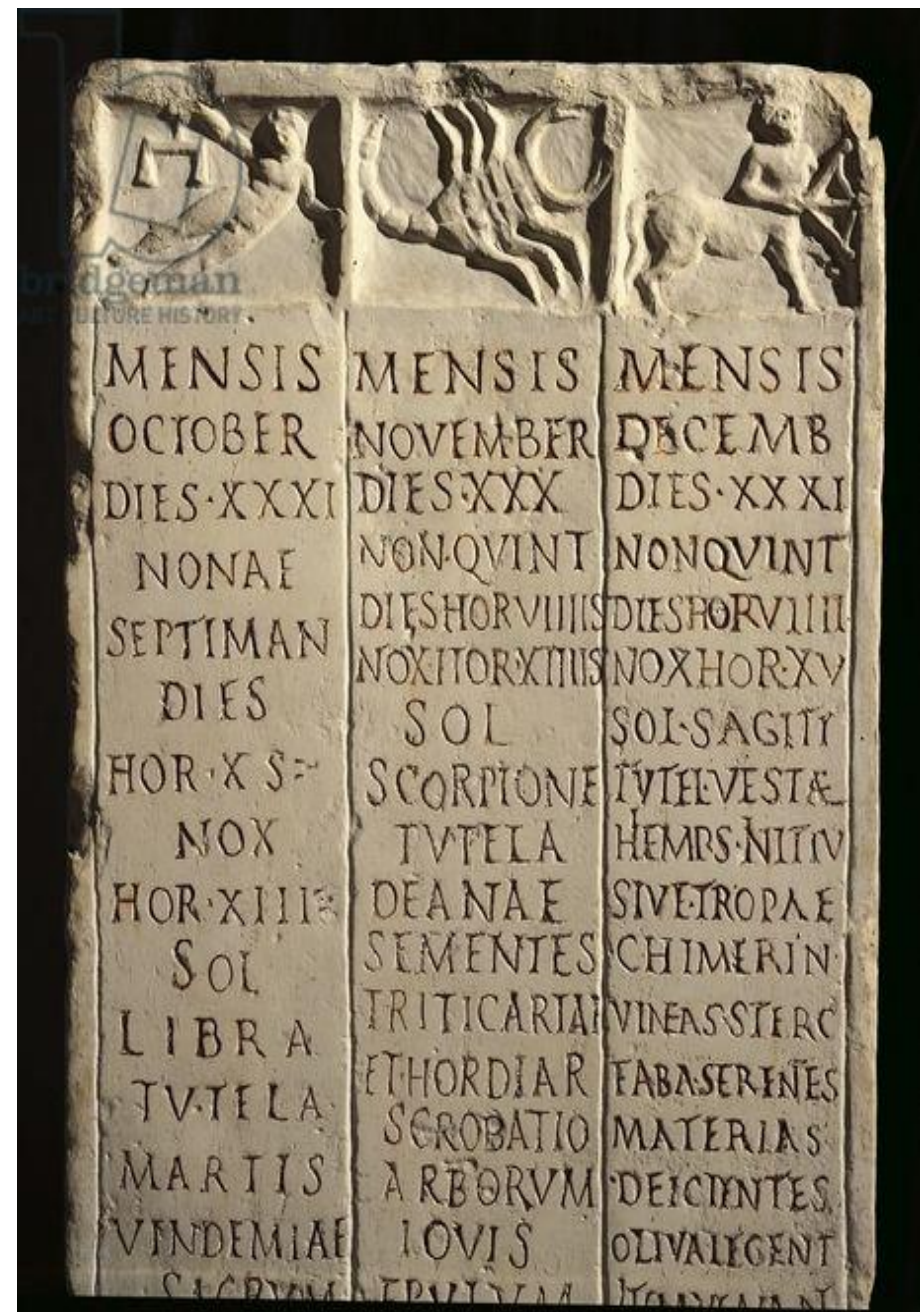
Fig. 2. Mozaic din secolul al IV-lea d.Hr.

AM ÎNVĂȚAT ȘI APLIC

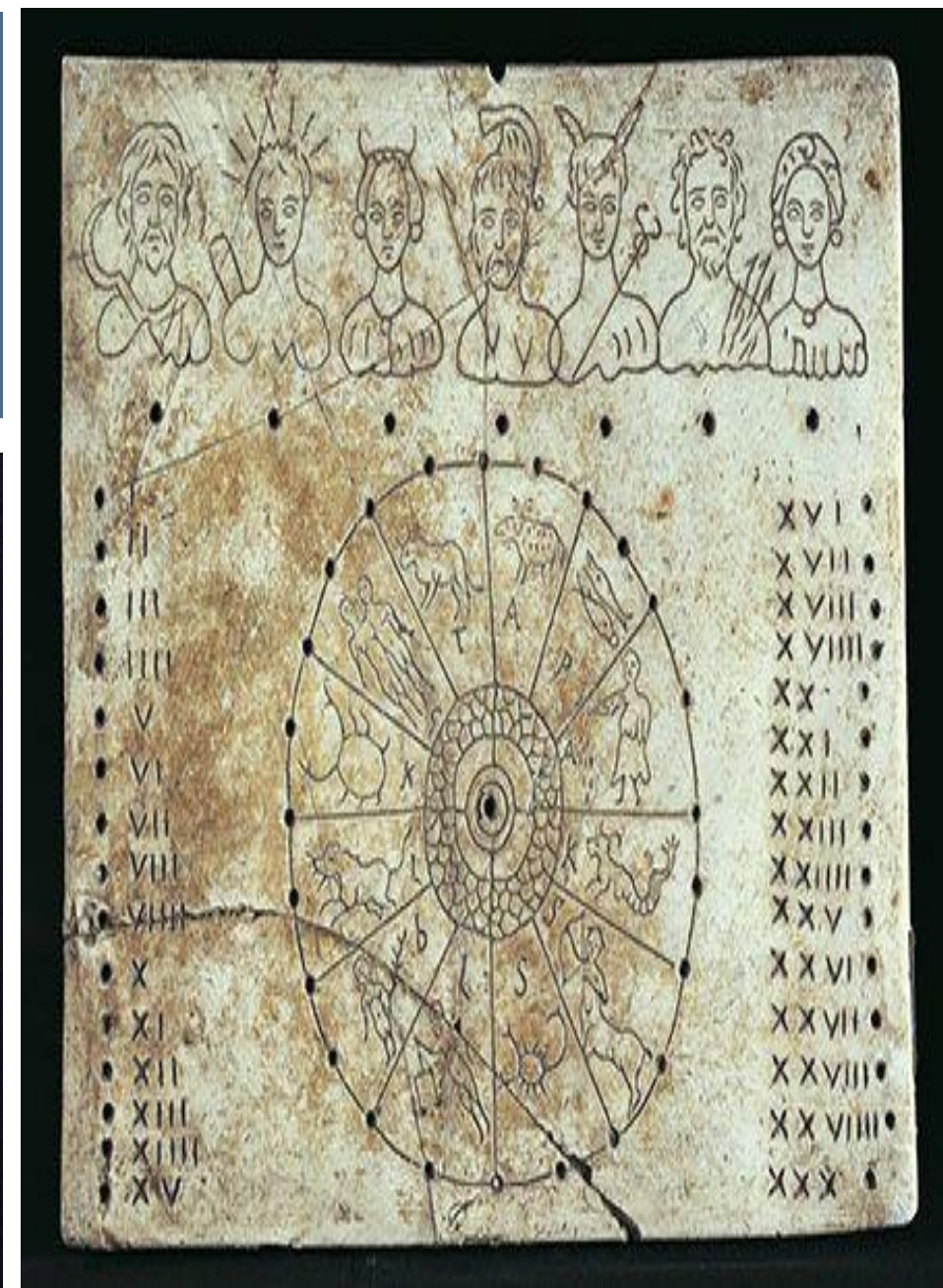
1. Scrie data în care te afli cu cifre romane.
2. Notează data nașterii tale cu cifre romane. Compar-o cu datele celorlalți colegi.

ch

**Tot prin cifre se măsoară și timpul:
câte zile au săptămâna, luna, anul.
Vor descoperi mai multe tipuri de
calendare.**

În calendare apar și semnele zodiacale. Copiii vor constata că acestea sunt prezente la toate vechile civilizații ale lumii.

**Importanța
spirituală a
astrologiei a
străbătut milenii
prin intermediul
sacerdoților și
locașurilor de cult.
Așa se face că avem
până astăzi astfel
de picturi în
bisericile noastre.**

**Zodiile și
planetele
corespunzătoare
lor, într-o carte
bisericească
veche tipărită în
limba română.**

**Se observă
articolele
hotărâte care nu
erau integrate în
substantive.**

Sóre-le cu a súa-le Planete.

Sóre-le	☉	Iupiter	♃
Mercuriú	☿	Saturnus	♄
Venus	♀	Uranus	♅
Pământu-l	♁	Luna	☾
Mars	♂		

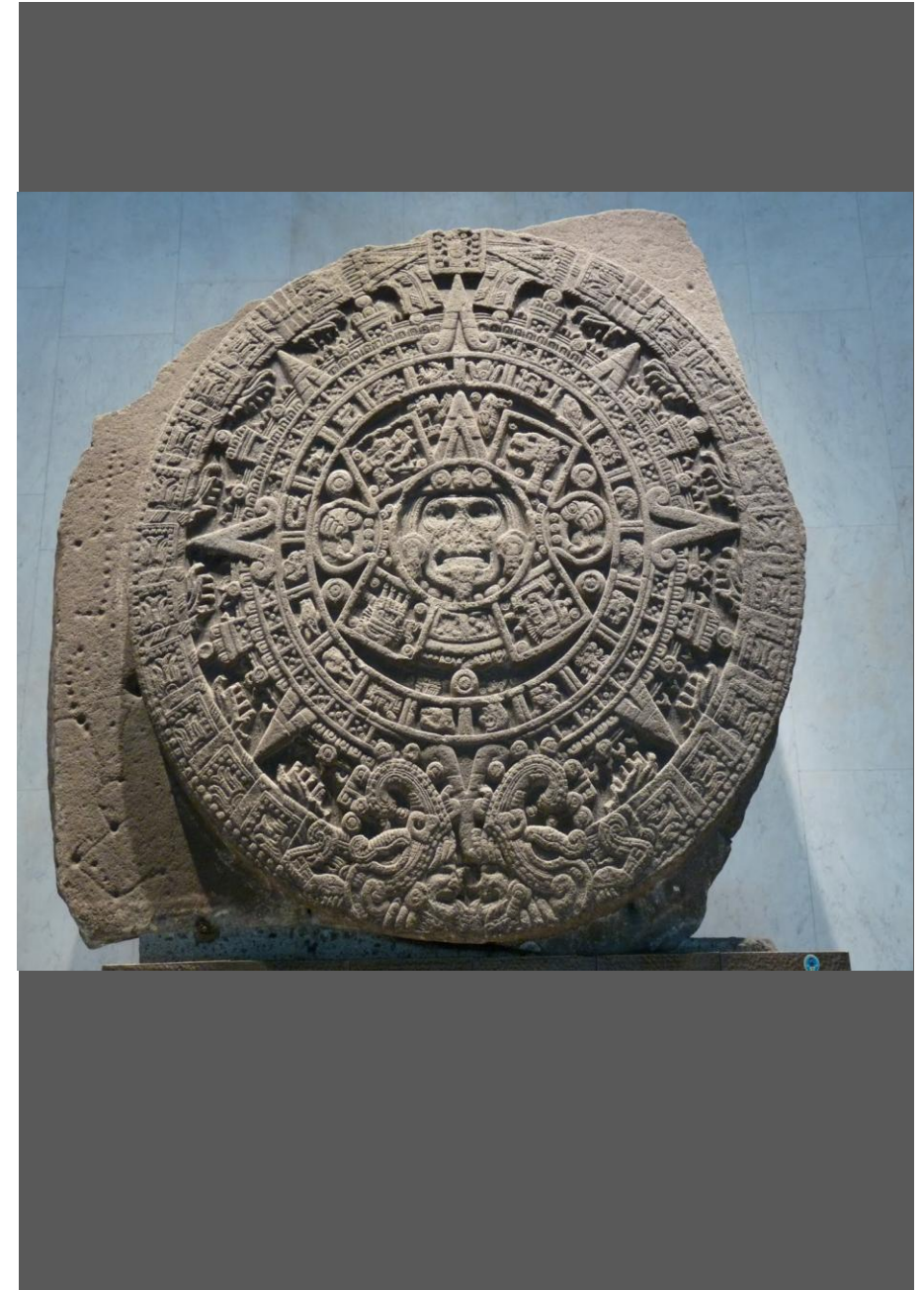
Duó-spre-dece Zodii a le Ceriu-lui.

Ariete-le	♈	Cumpána	♋
Tauru-l	♉	Scorpia	♏
Geminii	♊	Săgitătoriu	♐
Crăcitu (Racu-l)	♋	Caprioru-l	♑
Leu-l	♌	Udătoriu	♒
Virgura (Fecióra)	♍	Pesci	♓

Pàtrare-le Lune-i.

Luna nouă	●	Luna plină	☉
Pàtrariu-l ánteiu	☾	Pàtrariu din urmă	☾

Ceasul și calendarul dacic sunt bine cunoscute pentru exactitatea lor. Și acum ceasul de la Sarmizegetusa Regia indică ora cu precizie. (În filmul *Burebista*, Deceneu știa ora și data eclipsei).

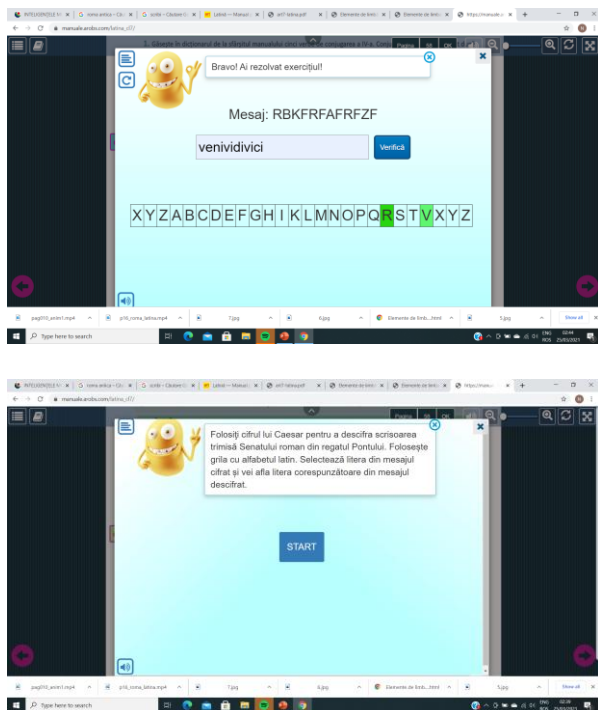

La predarea verbelor se pot face comparații între conjugările din limba latină, limba română și alte limbi cu aceeași origine. Spre exemplu la conjugarea verbului *ESSE* se pot face analogii între latină, română și franceză:

Handwritten conjugation tables for the verbs 'a fi' (to be) and 'a canta' (to sing) in Romanian, Latin, and French. The tables show the present tense forms for 'I', 'you', 'he/she/it', 'we', 'you (plural)', and 'they' in each language. The Romanian table uses 'a fi' and 'a canta', the Latin table uses 'esse' and 'cantare', and the French table uses 'être' and 'chanter'. The forms are written in blue ink with some words circled in red.

Ro. <i>română</i>		Lă. <i>latină</i>		Fr. <i>franceză</i>	
<u>A FI</u>	<u>a cânta</u>	<u>ESSE</u>	<u>cantare</u> <u>canto</u>	<u>ÊTRE</u>	<u>chanter</u>
<u>sunt</u>	<u>cânt</u>	<u>sum</u>	<u>canto</u>	<u>suis</u>	<u>chante</u>
<u>ești</u>	<u>cânti</u>	<u>es</u>	<u>cantas</u>	<u>es</u>	<u>chantes</u>
<u>este</u>	<u>cântă</u>	<u>est</u>	<u>cantat</u>	<u>est</u>	<u>chante</u>
<u>suntem</u>	<u>cântăm</u>	<u>sumus</u>	<u>cantamus</u>	<u>sommes</u>	<u>chantons</u>
<u>sunteți</u>	<u>cântați</u>	<u>estis</u>	<u>cantabitis</u>	<u>êtes</u>	<u>chantes</u>
<u>sunt</u>	<u>cântă</u>	<u>sunt</u>	<u>cantant</u>	<u>sont</u>	<u>chantent</u>

Octavian Augustus

Elementele de civilizație greco-romană și de cultură romanică pot beneficia și ele de multiple metode de predare prin utilizarea a nenumărate mijloace. Manualele sunt foarte bine structurate, astfel încât, dacă nu ai alte variante, le poți folosi cu succes pentru toate tipurile de inteligențe.

ȘTIAI CĂ...

...Caius Iulius Caesar folosea un cifru care consta în deplasarea cu un număr convenit de poziții a literelor în alfabet? De obicei, literele erau deplasate spre dreapta cu trei poziții.

...la sfârșitul carierei politice, împăratul Dioclețianus (Dioclețian) a demisionat și s-a retras în somptuosul său palat care poate fi văzut și acum în localitatea croată Split (Spalatum)?

...pe împăratul Romulus Augustulus îl chema, de fapt, Flavius Romulus Augustus? Augustulus înseamnă „împărațelul”. După ce a fost detronat, a primit o pensie de la Odovacer și, fiindcă era oricum mai tânăr, i-a supraviețuit acestuia.

...dictatorul Lucius Cornelius Sulla Felix a demisionat din funcție în anul 79 d.Hr., la vârsta de 58 de ani? Voia să-și scrie memoriile și să-și trăiască bătrânețea în liniște alături de tânăra lui soție, Valeria, în vârstă de numai 25 de ani.

...Caius Iulius Caesar a fost asasinat în Senat la idele (15) lui martie, în anul 44 î.Hr., de o conjurație condusă de Brutus și Cassius? Caesar i-ar fi spus lui Brutus, în greacă: καὶ σὺ, τέκνον? („Și tu, fiule?”). Limba greacă era limba în care vorbeau, la Roma, oamenii „în tendințe”, așa cum la noi se vorbește acum limba engleză. Fraza a fost tradusă în latină și dezvoltată pentru a se ușura memorizarea vocativului singular la declinarea a II-a: *Et tu, mi fili Brute?* („Și tu, fiul meu Brutus?”).

Fig. 6. Palatul lui Dioclețianus, Split (Croatia)

AM ÎNVĂȚAT ȘI APLIC

1. Găsește în dicționarul de la sfârșitul manualului cinci verbe de conjugarea a IV-a. Conjugă-le la indicativ prezent după modelul verbului *oboedire*.
2. Tradu propoziții de mai jos cu ajutorul dicționarului de la sfârșitul manualului.

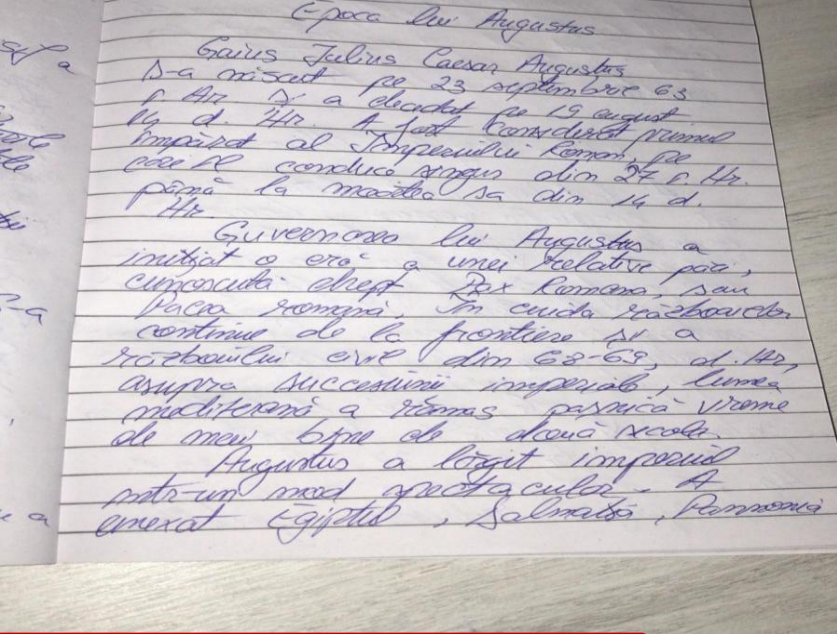
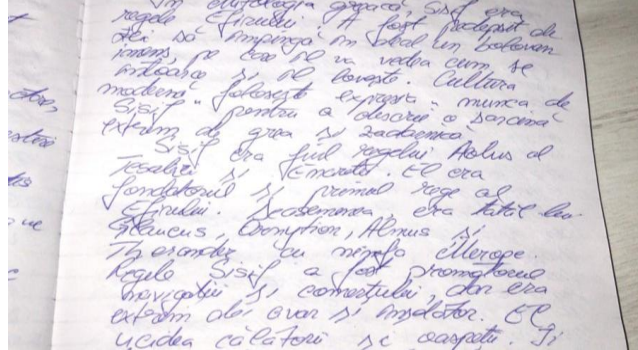
16_roma_latina.mp4

7.jpg

6.jpg

Elemente de limb...html

Ca metode de evaluare, eseul poate fi una dintre variante, pentru că solicită gândirea creativă a copilului, mai ales dacă adaugă și un desen în care să expună ce și-a imaginat.

Document titled "Publius Vergilius Maro" is displayed in a web browser. The text describes the life and works of the Roman poet Publius Vergilius Maro, also known as Virgil. It mentions his birth in 70 BC in Mantova (Gallia Cisalpina) and his death in 19 BC in Brindisi. The text also discusses his major works, including the Aeneid, and his influence on Roman literature.

Publius Vergilius Maro

Publius Vergilius Maro a fost un poet latin, autor al epopeii în versuri Aeneis („Eneida”), considerată epopeea națională a romanilor. Multe din datele biografice nu sunt sigure, cele mai multe informații datează din perioada antică târzie sau provin din legende ale evului mediu timpuriu.

Virgiliu s-a născut în anul 70 î.Hr. la Andes (probabil Pietole de astăzi), lângă Mantova (Gallia Cisalpina) într-o familie de agricultori. Primește însă o educație aleasă la Cremona, Mediolanum (azi Milano) și în sfârșit la Roma, unde studiază Retorica, Medicina și Astronomia, fiind elev al retorului Marcus Epidius. Frecventează cenzorul lui Asinius Pollio, de factură neoterică. La Neapolis (azi Neapole), studiază greaca cu poetul și gramaticul Parthenius și mai ales filosofia cu epicureanul Siron. Din această perioadă datează și primele încercări literare, scrieri cuprinse în Appendix Vergiliana, poeme minore atribuite tânărului Virgiliu, dar în mare măsură apocrif. Se alătură cercului literar al „poetilor noi” (poetae novi). Opera De rerum natura a lui Lucrețiu îi servește ca model, fără a accepta că Lucrețiu nega imortalitatea sufletului.

Succesul primei culegeri în versuri, Bucolice, precum și bogata sa cultură, îi înlesnesc accesul în cercul lui Maecena, la îndemnul căruia va scrie celelalte opere. Se bucură de prețuirea împăratului Augustus. Ultimii 30 de ani ai vieții îi petrece la țară, lângă Neapolis, consacându-se exclusiv creației. Virgiliu moare la Brindisi, în timp ce se întorcea dintr-o călătorie în Grecia.

Eneida (Aeneis), alcătuită din hexametri în 12 cărți, este considerată

Document titled "Epoca lui Augustus" is displayed in a web browser. The text describes the reign of Augustus, his military campaigns, and his efforts to restore the Roman Republic. It mentions his adoption by the Roman people and his eventual title of Augustus.

Epoca lui Augustus

Gaius Iulius Caesar Augustus

-45 a.Chr. - Caesar îl adoptă pe nepotul său Octavianus, cu intenția de a-l lăsa succesor, și îi dă numele de Gaius Iulius Caesar Octavianus.

-44 - În timp ce stădu în Ilirya, află despre asasinarea lui Caesar. La Roma este ales consul. Numul său prestea Agrippa îi este alăturat.

-40 - Împreună cu locotenenții lui Caesar, Antonius și Lepidus, formează un triumvirat și își împart imperiul: Octavianus - Roma, Lepidus - Africa, iar Antonius - Orientul. Negociator al fetei Maecenas, dintr-o familie originară din Etruria.

-31 - Octavianus îl înfrânge pe rivalul său, Antonius, în urma bătăliei de la Actium. Învinge, Antonius se sinucidă, ca și soția lui, Cleopatra.

-30 - Egiptul devine provincie romană, iar Octavianus este singurul stăpân al lumii romane.

-27 - Senatul îi acordă numele sacral de Augustus (cel vrednic de cinste), cu semn al puterii civile și religioase; este numit prinseps (cel care merge în frunte), realizând un compromis între monarhie și republică, știind că romanii erau ostili regalității, ca urmare a demeritelor etrusce.

Poporul este mulțumit de pacea dobândită după 14 ani de război civil. Politica externă este pacifistă, prin încheierea unor acorduri cu statele clientelare. Relațiile cu țări îndepărtate, precum India, aduc prosperitatea Romei datorită comerțului.

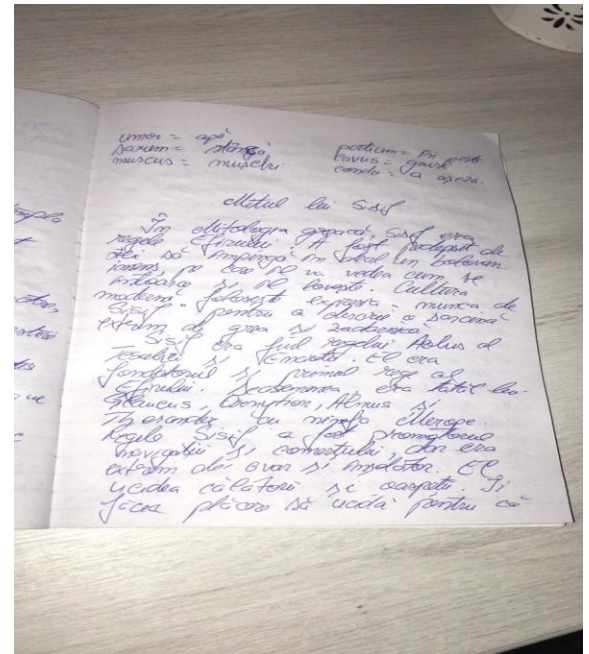
-18 - Octavianus emite Legile Iuliene despre moșteniri.

-12 - Moare Agrippa. A construit terme, a renovat sistemul de aducție a apei, a construit numeroase flămânzi și drumuri. Se spune că a transformat Roma dintr-o oraș de căldăni în unul de marmură.

-8 - Moare Maecenas. A încurajat artele, s-au afirmat celebri scriitori: Horatius și Vergilius. Numele lui a rămas plăcut astăzi sinonim cu susținător al artei și a intrat în expresia a face comecet.

-2-4 p. Chr. Moare nepotul lui, Lucius și Caius, fiul lui Agrippa, pe care și-l dorea succesor. Tiberius, fiul soției sale dintr-o căsătorie anterioară, este adoptat de Octavianus, pentru succesiune.

17-68 a.Chr. - Tiberius devine împărat.

„Carpe diem” eu cred că nu reprezintă doar niște cuvinte, ci un stil de viață ce ar trebui pus în aplicare. A trăi clipa înseamnă a gusta cu adevărat din viață. Fiecare dintre noi trebuie să știm să ne bucurăm de viață și implicit să zămbim în momentele defavorabile nouă. Viața este frumoasă dacă știm cum să o trăim. „Carpe diem” înseamnă acel ceva de care ar trebui să ținem cont pentru a putea savura momentele minunate oferite de viață.

NOSCE TE IPSUM

Eu cred, în primul rând, că pentru a te cunoaște pe tine însuși trebuie să știi de ce ai putea fi tu în stare, dar pentru a ști asta ai nevoie de voință, de muncă și de curaj pentru a încerca. Cunoașterea pe tine însuși te va putea aduce la o nouă treaptă a vieții și te va putea ajuta la dezvoltarea ta și a creierului tău. Există multe lucruri despre tine despre care nu știi, multe talente de care încă tu nu ai aflat, dar ai putea să le descoperi prin muncă. Unii sunt buni la sport, alții la actorie și mulți la muzică, iar tu ai putea fi chiar și mai bun ca ei, doar că mai întâi de toate ar trebui să încerci.

Orice om prin muncă și efort ajunge cineva în viață, prin curajul pe care îl are pentru a încerca lucruri noi. Trebuie să avem voință și curaj pentru a ne cunoaște pe noi înșine.

gigito%20ergo%20sum.pdf

“Cogito ergo sum” - Rene Descartes

Afirmatia “Cogito ergo sum” a lui Rene Descartes a devenit un element fundamental al filosofiei cartesiene, având drept semnificație dovedirea existenței.

Punerea la îndoiala a propriei existențe servește ca dovadă a realității existenței, decizând că dorința de cunoaștere demonstrează încălzirea noastră ca ființe raționale care au ca scop găsirea de elemente sigure, neîndoind-ne pe care să se poată clădi tot restul.

Acest citat reliefează două entități: prima este gândirea, în accepțiunea de gândire pură, în legătură cu ea fiind determinată de ființă.

Gândirea, ca stare interioară, este nemilocierea cu subiectul cunoscător, iar nemilocierea este ceea ce se numește ființă. De aici, putem deduce faptul că gândirea și ființa sunt într-o deplină unitate. #termenul “Cogito” capătă valoarea celui dintâi adevăr pe care îl cunoaștem cu certitudine, de unde decurg două idei deosebite de importante și anume: există cunoaștere certă, întrucât există omul care gândește și fiind descoperit acest adevăr prim, se poate demonstra că există numai îndoiala, gândirea ci și întreaga lume corporală.

Gândirea reprezintă nivelul cel mai înalt de prelucrare și integrare a informații despre lumea externă și despre propriul nostru.

Prin ea se realizează saltul calitativ al activității de cunoaștere de la particular la general, de la accidental la necesar, de la simplă constatare a existenței obiectului la interpretarea și explicarea lui legic”cauzala, se face trecerea de la procesele psihice cognitive senzoriale la cele cognitive superioare, sistemul cognitiv al omului atinge punctul culminant al complexității organizării și eficienței sale la nivelul gândirii. (n ceea ce privește explicarea acestui fenomen atât de complex au existat o multitudine de abordări, multe dintre ele opuse și contradictorii. ”a remarcat o recunoaștere a locului central ocupat de gândire în procesul cunoașterii și a rolului enorm pe care îl oacă în planul general al activității umane

.Gândirea apare astfel ca trăsătură distinctivă cea mai importantă a ființei umane, definitorie pentru aceasta ca subiect al cunoașterii logice, raționale.

Această caracteristică extrem de importantă este facilitată de faptul că gândirea produce modificări informației cu care operează, făcând saltul de la neesențial la esențial, de la particular la general, de la concret la abstract, de la accidental la invariabil.

De asemenea, gândirea antrenează toate celelalte disponibilități și mecanisme psihice realizarea procesului cunoașterii, iar, în egala măsură, nu doar antrenează ci și or

**În manuale, la începutul
fiecarei lecții sunt prezentate
în câte o vinietă cele mai
cunoscute aforisme latine.
Copiii sunt îndemnați să
gândească la sensul
acestora. Părerile lor vor fi
completate cu ale
profesorului. Ca temă, vor
avea de alcătuit un mic text
argumentativ în care să țină
cont și de ideile discutate.**

Articul Wellington, Londra

Imperatores

L5

Cogito, ergo sum – Deschideri. Reflecții

Numele unor împărați romani a rămas legat și de anumite replici pe care le-ar fi rostit, definitorii pentru personalitatea și valorile lor. Cuvintele acestora au rămas celebre pentru încărcătura de semnificații, care nu și-au pierdut actualitatea.

Augustus. Moderația și prudența erau calități pe care istoricul Suetoniu le atribuia împăratului Augustus:

Augustus considera că pentru un comandant desăvârșit nimic nu se potrivește mai puțin decât graba și lipsa de judecată. De aceea repeta adesea: „Grăbește-te încet!” și „Un șef prudent este mai bun decât unul îndrăzneț.” sau „Orice se face bine, se face suficient de repede”. Spunea că nu trebuie să începi un război decât dacă ești sigur că este mai mare speranța câștigului, decât frica pagubei. Susținea de asemenea că cei care urmăresc avantaje mici cu pericole mari sunt precum pescarii care prind pește cu o undiță de aur, pe care, dacă o pierd, nicio captură nu le poate compensa paguba.

Suetonius, *Viața lui Augustus*, 25

Provocare. Compară semnificația maximei *Festina lente!* cu o altă maximă celebră, *Fortuna audaces iuvat* (Soarta îi ajută pe cei îndrăzneți.). Ele opun, de fapt, două valori: moderația (care presupune prevedere) și curajul (care presupune risc). Împărțiți-vă în două grupe (una care susține moderația, cealaltă, care susține curajul), alegeți dintre cele două maxime pe cea potrivită și susțineți-o cu argumente.

NON MULTA SED MULTUM

ip4

p18-in_media-static.jpg

p18_iuppter-static.mp3

Demersul didactic poate fi structurat/completat prin strategii/metode de învățare diverse, precum: - brainstormingul; - conversația euristică dirijată; - învățarea intuitivă; - învățarea pe baza teoriei pașilor mărunți; - problematizarea; - jocul didactic (inclusiv dramatizări); - dezbaterea; - concursul; - uzul coerent al softurilor educaționale; - activități în echipă, în alternanță cu lucrul individual.

Ai răspuns de nota 10! Bravo!

	A										
1	G	R	A	C	C	H	V	S			
2	T	O	R	Q	V	A	T	V	S		
3		L	I	C	I	N	I	V	S		
4					N	V	M	A			
5	P	O	M	P	E	I	V	S			
6					B	R	V	T	V	S	
7				T	R	A	I	A	N	V	S
8			P	A	V	L	V	S			
	B										

1. Tiberius Sempronius...
2. Titus Manlius...
3. Marcus... Crassus
4. ... Pompilius
5. Cnaeus... Magnus
6. Marcus Iunius...
7. Marcus Ulpius...
8. Lucius Aemilius...

AB...Barcas

LIMBA LATINĂ MANUAL PENTRU CLASA A VII-A 81

2. Tradu cu ajutorul dicționarului de la sfârșitul manualului.

Poeta Ennius saepe dicebat: „*Tria corda habeo*”. Sciebat enim linguas Graecam, Oscam et Latinam. Latine carmen epicum *Annales* scribit.

Notă: Oscii erau un popor indo-european din Italia Centrală, înrudit cu cel latin.

3. Discutați între voi îndemnul lui Cicero: *Cedant arma togae*. Având în minte galeria de personalități prezentată în această lecție, acest îndemn este cu adevărat relevant pentru romani?

4. Ușile templului lui Ianus de la Roma se închideau doar în perioadele de pace. Află cât de des s-a întâmplat acest lucru folosind internetul sau cărțile din biblioteca școlii.

5. Rezolvând aritmogriful de mai jos, vei descoperi, pe orizontală, numele unor personalități din Roma Antică, iar pe coloana AB, numele celui mai înverșunat dușman cartaginez al Romei. Nu uita că, în latină, nu exista decât litera V pentru sunetele noastre u și v.

	A														
1	16	12	9	2	2	6	5	1							
2	8	7	12	13	5	9	8	5	1						
3		10	4	2	4	3	4	5	1						
4						3	5	15	9						
5	11	7	15	11	14	4	5	1							
6						17	12	5	8	5	1				
7			8	12	9	4	9	3	5	1					
8			11	9	5	10	5	1							
	B														

1. Tiberius Sempronius...
2. Titus Manlius...
3. Marcus... Crassus
4. ...Pompilius
5. Cnaeus... Magnus
6. Marcus Iunius...
7. Marcus Ulpius...
8. Lucius Aemilius...

AB...Barcas

MANUAL PENTRU CLASA A VII-A 81

3. Știu tot ceea ce tu nu știi niciodată, din tine. Bătaia inimii care urmează bății ce-o auzi, sfârșitul cuvântului a cărui primă silabă tocmai o spui copacii – umbre de lemn ale vinelor tale, râurile – mișcătoare umbre ale sângelui tău, și pietrele, pietrele – umbre de piatră ale genunchiului meu, pe care mi-l plec în fața ta și mă rog de tine, naște-mă. Naște-mă.

PROIECT

A. Alcătuiți șase echipe care să cerceteze următoarele mituri în *Metamorfозele* lui Ovidiu:

1. Deucalion și Pyrrha;
2. vârstele omenirii;
3. răpirea Europei;
4. Dedal și Icar;
5. Philemon și Baucis;
6. coborârea lui Orfeu în infern.

Fiecare dintre echipe va prezenta pe scurt mitul și o va susține cu planșe sau cu o prezentare în PowerPoint.

B. Inițiați o dezbateră, pornind de la *Metamorfозele* lui Ovidiu, în care două echipe să susțină argumentele lui Aiax sau pe ale lui Ulise pentru care unul dintre ei ar trebui să primească armele eroului Ahile.

Fig. 5. Statuia lui Ovidiu, Constanța

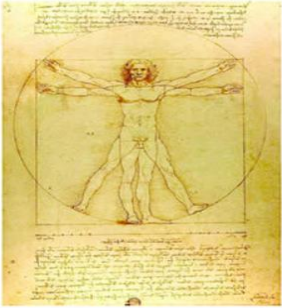
LIMBA LATINĂ MANUAL PENTRU CLASA A VII-A 71

manuale.arobs.com/latina_cl7/

Pagina 88 OK

JOC

Organizați un dialog filosofic în care să dezbateți tema: „Educația clasică – folositoare sau nefolositoare?”.

Primul arhitect a cărui operă teoretică ni s-a păstrat este Marcus Vitruvius Pollio (cca 80 î.Hr.-după 15 î.Hr.), care își dedică lucrarea *De architectura* („Despre arhitectură”) lui Augustus. Maeștrii Renașterii, după ce lucrarea acestuia a fost redescoperită, s-au inspirat din ideile romane. Leonardo da Vinci a desenat un „om vitruvian”, care avea proporțiile perfecte schițate de acesta.

Să reținem o judecată practică pe care acesta o dă despre clădirile de uz public (*a publicum*):

Haec autem ita fieri debent ut habeatur ratio firmitatis, utilitatis, venustatis.
(*De architectura*)

„Acestea însă trebuie construite astfel încât să se țină cont de soliditate, de utilitate și de frumusețe.”

Așadar, frumusețea vine numai în al treilea rând, după ce soliditatea și utilitatea sunt asigurate. Romanii au construit durabil, dovadă faptul că au supraviețuit atât Antichitate până acum. Dar au încercat să nu construiască fără rost, cheltui-

ȘTIAI CĂ...

...istoricul și arheologul german Johann Joachim Winckelmann (1717–1768), în urma elaborat o teorie conform căreia sculpturile antice erau albe pentru că întruchipau perfect...

...scriitorul român Ioan Budai-Deleanu a scris, la începutul secolului al XIX-lea, o...

...tot o epopee comică scrisă în stil postmodern este și *Levantul*, opera celui...

Mircea Cărtărescu?

Fig. 14. Constantin cel Mare

uneori cu o oarecare brutalitate. Totuși, dincolo de acest realism, intuim forța persoanelor reprezentate, care sunt adevărați bărbați de stat. Statuia lui Augustus de la ...

Porta (acum în Muzeele Vaticane) asumă musculatura bustului și poziția picioarelor *Doriforului* lui Policleet. Capul statuii colosale al lui Constantin cel Mare (în imagine), care s-a aflat în absida bazilicii lui Constantin din for, se găsește acum la Muzeele Capitoline și impresionează prin măreția trăsăturilor care ne lasă să întrevădem aura divină a împăratului.

DICȚIONAR

kalokagathia = ideal al grecilor din perioada clasică, care unifică frumusețea cu binele (*kalos kai agathos* înseamnă în limba greacă „frumos și bun”)

statuie hriselefantină = statuie de aur (*chrysos*, în limba greacă) și fildeș (*elephas*, în limba greacă). Pe un schelet de lemn se puneau plăci de fildeș, pentru a închipui carnația personajului, și plăci de aur, pentru a reprezenta îmbrăcămintea.

JOC

Imaginați-vă că personajele sculpturilor prezentate mai sus sunt colegii voștri. Cine cu cine seamănă? Căutați și alte imagini de statui antice care să semene cu cunoșcuții voștri sau cu personaje celebre din lumea noastră (de exemplu, Constantin cel Mare seamănă cu actorul Sylvester Stallone).

III. LITERATURA

12.jpg pag010_anim1.mp4 p16_roma_latina.mp4 7.jpg 6.jpg Elemente de limb...html Show all

Activitățile de învățare și strategiile de lucru propuse trebuie să ia permanent în considerare experiența elevilor, particularitățile lor de vârstă și să permită valorizarea acestora. Instrumentele de evaluare pot fi alese în funcție de competențele vizate și de obiectivele operaționale ale lecțiilor. Pentru a se realiza o evaluare cât mai eficientă a învățării, este necesar să se aibă în vedere mai ales în evaluarea formativă continuă, evaluarea nu numai a produselor activității și învățării elevilor, ci, în primul rând, a proceselor de învățare și a competențelor formate, a atitudinilor dezvoltate, precum și a progresului elevilor. Se recomandă ca achizițiile elevilor (în termeni cognitivi, afectivi și operaționali), competențele lor de comunicare și interrelaționare să fie evaluate prin utilizarea unor metode și instrumente diversificate, precum: - observarea sistematică (pe baza unei fișe de observare); - probele orale; - probe scrise (teste în diverse formate); - proiecte și alte produse de concepție proprie ale elevilor; - autoevaluarea și interevaluarea.

Bibliografie:

- **Bocoș Mușata: *Inteligențe multiple – Pedagogie***
- **Gratianu Marcela, Pop Alexandru: *Elemente de limbă latină și de cultură romanică, Manual pentru clasa a VII-a*, Editura Aramis**
- **Dudău Alexandru, Georgescu Simona, Georgescu Theodor: *Elemente de limbă latină și de cultură romanică, Manual pentru clasa a VII-a*, Editura ArtKlett**
- ***Programa școlară pentru disciplina ELEMENTE DE LIMBĂ LATINĂ ȘI DE CULTURĂ ROMANICĂ Clasa a VII-a***